

Стражаў Васіль Іванавіч нарадзіўся ў 1944 годзе. Рускі. Скончыў у 1961 г. СШ N22 Мінска з залатым медалём, потым у 1966 г. — фізічны факультэт Белдзяржуніверсітэта і ў 1969 г. аспірантуру пры Інстытуце фізікі АН Беларусі.

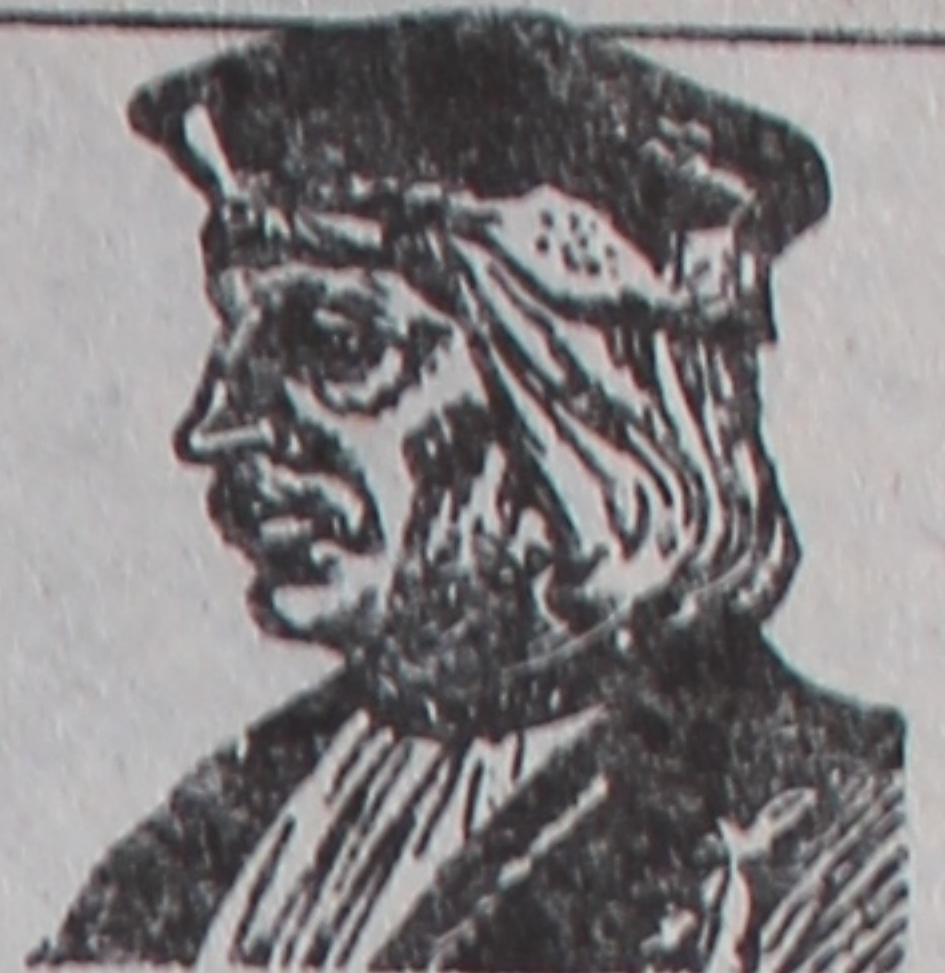
Доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар.
У 1970 — 1972 гг. працаваў у Інстытуце фізікі Акадэміі навук: старшым інжынерам-канструктарам, малодшым навуковым супрацоўнікам.
У 1972 — 1975 гг. —

вучоны сакратар аддзялення фізіка-матэматычных навук АН Беларусі. У 1975 — 1978 гг. — інструктар аддзела навукі і навучальных устаноў Мінскага абкама КПБ.
У 1978 — 1980 гг. — загадчык аддзела навукі і

навучальных устаноў Мінскага гаркама КПБ. З красавіка 1980 г. загадчык кафедры Беларускага інстытута механізацыі сельскай гаспадаркі. Са жніўня 1988 г. працуе ў Міністэрстве адукацыі: намеснікам начальніка Галоўнага

ўпраўлення вышэйшай адукацыі і навукі, начальнікам Галоўнага ўпраўлення вышэйшай школы, намеснікам міністра.
В.І.Стражаў нааднаразова наведаў наш універсітэт і выступаў на актуальных пытаннях вышэйшай школы.

ГОМЕЛЬСКИЕ УНИВЕРСИТЕТ

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

№ 14 (876)

Аўторак, 27 верасня 1994 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года

Выходзіць два разы ў месяц

Цана дагаворная

У ДЗЕНЬ 25-ГОДДЗЯ

Як вядома нашым чытачам па публікаваных матэрыялах, 1-га верасня г.г. споўнілася чвэрць стагоддзя з дня выхаду ў свет першага нумара нашай газеты. Калектыў яе рэдакцыі, няштатных аўтараў павіншавалі з юбілеем рэктарат, прафсаюзнага камітэты ГДУ, рэдакцыі газет "Гомельская праўда", "Вячэрні Гомель", "Гомельскія ведамасці", "Вести БелГУТа" і іншыя выданні.

З нагоды юбілею супрацоўнікі рэдакцыі і найбольш актыўныя яе пазаштатныя аўтары ўзнагароджаны ганаровымі граматамі універсітэта і заахвачаны прэміямі.

Узнагароджаных цёпла віталі і пажадалі ім новых творчых поспехаў рэктар універсітэта член-карэспандэнт АН Беларусі Л.А.Шамяткоў, першы прарэктар прафесар М.В.Селькін, старшыня прафкома супрацоўнікаў Г.І.Варатніцкі, старшыня прафкома студэнтаў Н.І.Колтышава.

З УЗНАГАРОДАЙ!

За шматгадовую плённую навукова-вучэбную работу па падрыхтоўцы навукова-педагагічных кадраў і актыўны ўдзел у грамадскім жыцці дацэнт кафедры рускай літаратуры МАЛЯЎКА Мікалай Аляксандравіч узнагароджаны Ганаровай граматай універсітэта.

З КРЫНІЦ ЖЫВАТВОРНЫХ

На філалагічным факультэце адбылася Рэспубліканская канферэнцыя "Рэгіянальныя асаблівасці мовы, літаратуры, фальклору". Пад такой назвай яна праводзіцца ўжо ў пяты раз.

Уступным словам канферэнцыю адкрыў рэктар універсітэта член-карэспандэнт АН Беларусі Л.А.Шамяткоў. Затым выступілі выкладчыкі нашага універсітэта і Мазырскага педагагічнага інстытута. Аб ролі дыялектнай мовы ў развіцці літаратурнай мовы гаварылі прафесар У.В.Анічэнка, загадчык кафедры беларускай культуры дацэнт Д.Д.Паўлавец, студэнт 4-га курса беларускага аддзялення С.Рапацэвіч і іншыя. Удзельнікі канферэнцыі з цікавасцю

агледзелі выставу ручнікоў, абрусоў, сурвэтак, іншых прадметаў быту і культуры, якія сабраны студэнтамі-філолагамі ў час дыялекталагічных практык у раёнах Усходняга Палесся. Выступленні ўдзельнікаў канферэнцыі яшчэ раз пацвердзілі, што народныя гаворкі, вусная народная творчасць з'яўляюцца невычэрпнай крыніцай развіцця і папаўнення літаратурнай мовы, скарбніцай нашай самабытнай культуры.

Л.КУЗЬМІЧ,

выкладчык кафедры беларускай мовы, кандыдат філалагічных навук.

ГУМАНІТАРНАЯ ДАПАМОГА

Усе, хто бывае ў галоўным корпусе, звярнулі ўвагу на вялікую колькасць скрынак, што размясціліся ў яго фая. Як стала вядома, у іх знаходзяцца кнігі. За тлумачэннямі карэспандэнт нашай газеты звярнуўся да дырэктара бібліятэкі ГДУ В.М.Касцючэнкавай.

-- Гэта літаратура, -- расказвае Валянціна Малахаўна, -- прызначана для студэнтаў, якія набываюць спецыяльнасці, што будуць даваць права на выкладанне англійскай мовы, а таксама аспірантам. Вясплатны гуманітарны груз прыбыў да нас у канцы лета. Вялікая колькасць кніг на англійскай мове сабрана ў ЗША і адпраўлена ў Беларусь праз Арганізацыю Аб'яднаных Нацый. Дзякуючы яе прадстаўніку ў нашай рэспубліцы пану Мэцію Каханэ, мы разам з яшчэ трыма бібліятэкамі Беларусі -- Нацыянальнай бібліятэкай, бібліятэкай Акадэміі навук і бібліятэкай ВДУ былі ўключаны ў спіс на атрыманне гэтай гуманітарнай дапамогі з развітых капіталістычных краін. Вялікую дапамогу ў яе дастаўцы ў Гомель аказала

маскоўская фірма "Інтэрваліра", якую ўзначальвае Б.Трафімаў.

Прывезеная з-за мяжы літаратура дасць выкладчыкам англійскай мовы магчымасць весці заняткі больш плённа і эфектыўна, бо сярод паступіўшых кніг ёсць камплекты /па 10 і больш экзэмпляраў/, і педагогі змогуць працаваць з цэлай акадэмічнай групай. Сярод замежнай літаратуры ёсць шмат кніг па самых розных напрамках навукі, сустракаюцца і мастацкія творы, многія кнігі багата ілюстраваныя.

Каб разабраць усё, сістэматызаваць і апрацаваць, работнікам бібліятэкі патрэбны час і памяшканне. Скрынкі складзіраваны ў читальнай зале на другім паверсе галоўнага корпуса, што стварае нязручнасці ў абслугоўванні яе наведвальнікаў.

А ў перспектыве нам хацелася б адкрыць на універсітэце асобны абанемент замежнай літаратуры.

СЁННЯ

У

НУМАРЫ:

♦ 1
Навіны месяца.
♦ 2
С в я т а
першакурснікаў.

♦ 3
Нататкі аб
піянерскай практыцы.
♦ 4
П а ш ы р а ю ц ь а

м і ж н а р о д н ы я
с у в я з і.
♦ 5-6
Арыенціры па вывучэнню гісторыі Беларусі.

♦ 7
У свеце мастацтва.
Стол даведак.
♦ 8
Спартыўная арбіта.

ГЭТЫ ДЗЕНЬ ЗАПАМ'ЯТАЕЦЦА НАДОЎГА

З ПАСВЯЧЭННЯ ПЕРШАКУРСНІКАЎ У СТУДЭНТЫ

Даўно існуе меркаванне, што студэнцкія гады -- самыя памятнаы ў жыцці. І, бадай, найбольш глыбокае ўражанне пакідае той дзень, калі ты, прайшоўшы экзаменацыйныя выпрабаванні, у ганаровым званні студэнта, ўпершыню пераступаеш парог абранай ВНУ. Тым больш, калі гэтаму папярэднічае ўрачыстае пасвячэнне першакурснікаў у студэнты. Яно ж у нашым універсітэце стала традыцыйным на працягу ўсіх 25-ці гадоў існавання ГДУ.

Сёлета студэнцкую сям'ю вядучай вышэйшай навучальнай установы Беларускага Палесся папоўнілі 875 юнакоў і дзяўчат. З прыўзнятым настроем яны сабраліся ранкам 1-га верасня каля вучэбнага корпуса № 1. Лепшыя пачуцці ў іх выклікалі выдатнае надвор'е, гучныя музычныя мелодыі.

У Дзень ведаў на сустрэчу з навічкамі прыйшлі рэктар і прарэктары, старшыні прафкомаў, дэканы ўсіх факультэтаў, загадчыкі кафедр, многія выкладчыкі. Каб парадавацца за сваіх дзяцей -- першакурснікаў, на ўрачыстае прыйшло шмат бацькоў.

І вось гучаць фанфары. Яны паступова заціхаюць, і слова прадстаўляецца рэктару універсітэта члену-карэспандэнту АН Беларусі Л.А.Шамяткову. Ён аб'яўляе адкрытым Дзень ведаў 1994-95 навучальнага года і з цёплымі прывітальнымі словамі і найлепшымі пажаданнямі звяртаецца да першакурснікаў. Затым Леанід Аляксандравіч уручыў ім сімвалічны студэнцкі білет. На свяце быў уручаны таксама Ключ ведаў.

З найлепшымі пажаданнямі да першакурснікаў звярнуліся ўдзельнік Вялікай Айчыннай вайны дацэнт У.С.Сідараў, начальнік абласнога упраўлення адукацыі М.Я.Кобрынскі.

Прагучала выступленне і ад першакурснікаў. Яно стала своеасаблівай клятвай на вернасць лепшым традыцыям нашага універсітэта, які ўжо амаль шэсць гадоў носіць імя першадрукара, выдатнага вучонага і асветніка Францыска Скарыны.

Празвінеў універсітэцкі званок. Ён абвясціў першакурснікам аб пачатку іх студэнцкага жыцця, паклікаў на першую лекцыю.

Фота У.Чысціка.

Б.ВАЛОДЗІН.

СТУДЭНЦКАЯ ПРАКТЫКА

З чым бы не асацыяваліся ва ўяўленні студэнтаў першы або пяты курсы, а трэці курс заўсёды -- з летняй піянерскай практыкай. І гэта не проста так. Дзе, як не ў дзіцячым аздараўленчым лагерах, можна выдатна папрацаваць і адпачыць, набрацца не толькі педагагічнага, але і жыццёвага вопыту, зарабіць якія-ніякія грошы і, самае галоўнае, набыць шмат новых сяброў.

Я сваю практыку праходзіў у лагерах "Юны хімік", які размясціўся ў вялікай лясной зоне непадалёку ад вёскі Церуха, па суседству з лагерамі "Крышталь" і "Карала". Тут жа ў час трэцяй летняй змены працавалі і іншыя нашы студэнты: Андрэй Дрынаў, Алена Крываногова, Марыя Кулакоўская, Таццяна Уткіна, Аксана Якіменка.

Па прыезду ў лагер мы былі прыемна здзіўлены тым, што прыблізна 70% усяго

педагагічнага абслугоўваючага персаналу складалі юнакі і дзяўчаты 18-20 гадоў. І ўсе яны настолькі добра ведалі і разумелі адзін аднаго, што стваралася ўражанне вялікай дружнай сям'і, у якую на 26 дзён лагернай змены прадставяла ўліца і нам.

Не бяруся дакладна апісваць тое, што адбывалася на змене, таму што, як ні стараўся, абавязкова што-небудзь упусціў. Нават самае малое і, здавалася б, нязначнае па тутэйшых мерках -- гэта таксама падзея. Таму караценька раскажу аб тым, што было ў нашым лагера такога, чаго не было ні ў адным іншым. Гэтым летам "Юны хімік" ператварыўся ў аднаўраўляючую тэлерадыёкампанію, у склад якой увайшлі 6 атрадаў -- рэдакцый папулярных тэлепраграм /ад "Маскі-шоу" да "Вуснамі немаўляці"/ са шматлікімі студыямі і грымёрнымі. Цэнтральнай падзеяй сезона, бясспрэчна,

стаў міжнародны кінафестываль, на якім не было недахопу разнастайных конкурсаў, доўгачаканых прызоў і ганаровых гасцей -- кіназорак з сусветнымі імёнамі, ролі якіх па-майстэрску выконвалі выхавацелі атрадаў.

Расказ аб лагерах быў бы няпоўным без нагадвання аб "кадрыках" -- дзейнічаючай на тэрыторыі тэлерадыёкампаніі валюце. Грошы можна было зарабіць, атрымаўшы работу на "біржы працы" або актыўна ўдзельнічаючы ў мерапрыемствах тэлерадыёкампаніі. Дзейнічала цэлая сістэма заахвочванняў і штрафаў. А патраціць заробленае рабыты спыталіся на пачэпне, вафлі, цукеркі у "Маркітанцкай лаўцы". Можна было пусціць грошы і на іншае: напрыклад, выкупіць для атрада дадатковы час да адбою або арэндаваць дысказал.

Работу сваіх маладых калег з тэлерадыёкампаніі

"Юны хімік" на працягу змены не пакінулі без увагі карэспандэнты абласнога тэлебачання і радыё, "Гомельскіх ведамасцей", якія рыхтавалі тут свае рэпартажы.

Яшчэ адна цікавая дэталёва Сярод рабят, адпачываючых гэтым летам у лагерах, былі самыя сапраўдныя ветэраны -- тыя, хто прыязджае сюды па некалькі гадоў запар. І столькі ж гадоў цягнецца іх дружба, якая нарадзілася ў "Юным хіміку". З кожным годам такіх рабят усё больш. Магчыма, гэта плата за нястомную працу яго гаспадароў -- начальніка лагера К.Я.Кулакоўскай і старшага выхавацеля В.Г.Саўчанка. А можа ў гэтым ёсць і заслуга студэнтаў ГДУ, якім летняя практыка гэтага года запам'ятаецца надоўга.

В.БОРТНІК, студэнт IV курса філалагічнага факультэта.

МІЖНАРОДНЫ КАНГРЭС ЖАНЧЫН-МАТЭМАТЫКАЎ

У г.Пушчына Маскоўскай вобласці прайшоў міжнародны кангрэс жанчын-матэматыкаў, на які прыехалі 86 удзельніцаў. Тэзісы на кангрэс даслалі з Расіі -- 76 жанчын, з іншых краін СНД: Беларусі, Латвіі, Украіны -- па 2. Акрамя таго, у рабоце кангрэса прынялі ўдзел жанчыны-матэматыкі з ЗША, Францыі, Аргенціны, Югаславіі, Паўднёвай Афрыкі, Пакістана.

Адзначым, што ў выступленнях многіх удзельніцаў кангрэса падкрэслівалася ўзрастаючая роля матэматыкі ў развіцці біялагічных навук.

Прайшоўшы кангрэс -- гэта адна з формаў работы створанай у маі мінулага года Асацыяцыі жанчын-матэматыкаў Расіі.

Падрабязна аб рабоце гэтай Асацыяцыі і аб умовах уступлення ў яе можна даведацца ў аўтара гэтых радкоў. Тэл. кафедры 57-30-25.

Т.ЗВЕРАВА, дацэнт кафедры дыферэнцыйных ураўненняў, удзельніца кангрэса.

З ІНТЭРНАТАМІ -- ПРАБЛЕМА

Адно з галоўных пытанняў, якое паўстае ў іншагародніх студэнтаў - першакурснікаў пасля залічэння на вучобу ва універсітэт, -- "Дзе жыць?" Найлепшы варыянт, безумоўна, інтэрнат. У матэрыяльным плане гэта лепш, чым шукаць прыватную кватэру, якую цяпер імкнучца здаваць не за беларускія "зайчыкі", а за "зялёненькія". Па вялізных чэргах у канцы жніўня і пачатку верасня каля аддзела студэнцкіх інтэрнатаў у галоўным корпусе можна было бачыць, што многія мараць атрымаць заветнае месца ў студэнцкім інтэрнаце. Наш карэспандэнт сустрэўся з загадчыкам гэтага аддзела Вячаславам Гапеевым, каб, як кажуць, з першых вуснаў даведацца аб той сітуацыі, якая склалася сёлета з выдзяленнем месцаў жадаючым.

Ці была магчымасць задаволіць просьбу ўсіх, хто прыходзіў да вас з заявай на атрыманне месца?

На цяперашні момант універсітэт не мог гэтага зрабіць. І вось чаму. Ідзе капітальны рамонт у інтэрнаце №2 па вул.Кірава, і 182 яго жыхары пераселены ў інтэрнаты NN 1,4 па вул.Савецкая 83* і ў мікрараёне Валатава. Звыш 100 месцаў прадстаўлены замежным студэнтам, якія ў нас вучацца.

У такім разе, на якія заявы вы звярталі найпершую ўвагу?

Канешне, на такія, дзе ўказвалася на цяжкае матэрыяльнае становішча студэнтаў у сувязі з адсутнасцю ў яго бацькоў ці аднаго з іх, у каго яны -- інваліды, хто са шматдзетным сем'яў і г.д. Каб вырашаць праблемы з жылём, універсітэт шукаў і іншыя варыянты.

Якія? -- Арэнду месца ў інтэрнатах іншых навучальных устаноў г.Гомеля. Так, нам дапамаглі тэхнікум чыгуначнага транспарту, дзе нашым студэнтам выдзелены 53 месцы, і СПТВ-67 будаўнікоў -- 57 месцаў. Іх інтэрнаты знаходзяцца ад універсітэта не так далёка -- па вул.Савецкая, 59 і Малайчука, 8, што не стварае студэнтам, якія там пасяліліся, асаблівых нязручнасцей.

Колькі ўсяго заяў на выдзяленне месца ў інтэрнаце было пададзена сёлета ў ваш аддзел і колькі з іх вы змоглі задаволіць?

З 312 чалавек, якія хацелі ўладкавацца ў інтэрнат /сярод іх не толькі першакурснікі, але і студэнты старэйшых курсаў, якія пражываюць на прыватных кватэрах/, атрымалі месцы 226.

На што ж разлічвалі астатніх? -- Пакуль толькі на тую нізкую заробковую плату -- 25% ад мінімальнай заробковай платы, якая даплачваецца студэнтам для пражывання на кватэрах.

ЗЯМЛЯ -- КРЫНІЦА ДЛЯ ВЫЖЫВАННЯ

Быў час, калі ўладальнікаў дачных участкаў перш за ўсё вабіў адпачынак на ўлонні прыроды. Цяпер гэтая сітуацыя рэзка змянілася: сённяшнія нялёгкае жыццё па нечыму трапнаму выразу "пасадзіла людзей на рыдлёўку", з дапамогай якой яны вымушаны здабываць сабе самастойна харчовую прыбаўку з бульбы, гародніны і фруктаў. Купіць сёння іх у магазінах большасці не па кішэні. А адсюль і жаданне кожнага, хто да гэтай пары яшчэ не меў кавалка зямлі, яго атрымаць, каб сваёй карпатлівай працай і потам забяспечыць сабе нармальнае існаванне.

Шмат членаў нашага ўніверсітэцкага калектыву маюць дачныя ўчасткі. Але ж і жадаючых іх набыць не змяншаецца. На сённяшні дзень заяў на выдзяленне прадугледжаных законам аб зямлі Рэспублікі Беларусь дзесяці сотак пададзена ў прафком ГДУ больш за 150. Усе іх задаволіць адначасова цяпер не ўяўляецца магчымым. У пачатку верасня

ГДУ выдзелена зямельная плошча ў разліку да 40 чалавек. Яе месцазнаходжанне каля вёскі Каравышан Гомельскага раёна, што па Чарнігаўскай шашы. Пры размеркаванні зямельных надзелаў рэктаратам і прафкомам перавага будзе аддавацца тым, хто мае большы працоўны стаж у ГДУ.

Атрымаць зямлю -- гэта, як кажуць, толькі палавіна справы. Трэба яшчэ ўмець ёю карыстацца, каб атрымаць большую аддачу. На жаль, ёсць сярод ўніверсітэцкіх дачнікаў такія, якія, маючы зямельны надзел, не апрацоўваюць яго, і ён стварае дадатковыя клопаты для суседзяў у плане барацьбы з пустазеллем. Да таго ж, з-за такіх нядабайных уладальнікаў зямлі астатнія члены дачнага кааператыва не могуць прыватываць свае надзелы. На адным з апошніх сумесных пасяджэнняў рэктарата і прафкома ГДУ прынята рашэнне канфіскаваць такія закінутыя ўчасткі, пераразмеркаваць тым, хто мае ў іх вострую патрэбу.

Т.НИКАЛАЕВА.

НАВУКОВЫЯ СУВЯЗІ

У МЭТАХ АХОВЫ АКАЛЯЮЧАГА АСЯРОДДЗЯ

У Італіі /г.Балонья/ прайшоў I Еўрапейскі кангрэс па рэгіянальнаму геалагічнаму картаванню і інфармацыйных сістэмах. Кангрэс праходзіў пад дэвізам "Геалагічная картаграфія і інфармацыйныя сістэмы для мэтай аховы акаляючага асяроддзя, захавання прыродных ландшафтаў і размяшчэння людскіх пасяленняў у еўрапейскіх рэгіёнах".

Ініцыятарамі кангрэса выступілі Італія, ФРГ і Іспанія.

У рабоце кангрэса прынялі ўдзел дэлегацыі 22 еўрапейскіх дзяржаў і 9 краін Азіі, Амерыкі і Афрыкі -- усяго больш за 1600 чалавек. Адзначана

высокае прадстаўніцтва дэлегацый на ўзроўні міністраў, кіраўнікоў НДІ і іх намеснікаў. Працаваў "круглы стол", 11 навуковых секцый, "Міжнародная выстава картаграфіі, інфармацыйных сістэм і геалагічнага абсталявання", дэманстрацыйная выстава разнастайных геалагічных карт.

Трэба адзначыць высокае паліграфічнае выкананне большасці карт і амаль поўную камп'ютэрызацыю картаграфічнага працэсу.

Ад нашай рэспублікі быў запрошаны аўтар гэтых радкоў, які выступіў з дакладам "Геалагічнае картаванне і геалагічныя карты Рэспублікі Беларусь".

Геалагічныя карты тэрыторыі Беларусі па якасці не ўступаюць картам высокаразвітых дзяржаў. Некаторыя з іх -- "Карта чацвярцічных адкладанняў

і асабліва, "Геамарфалагічная карта" маштабу 1:500.000 дэталінасцю прапрацоўкі адрозніваюцца ў лепшы бок. Аднак пытанні практычнага выкарыстання і камп'ютэрызацыі найўняўняў геалагічнай інфармацыі мае патрэбу ў вялікім удасканаленні.

Неабходна хутчэйшае стварэнне розных банкаў дадзеных: геалагічных, геафізічных, геахімічных, прыродазнаўчых, экалагічных. Патрэбны абмен міжнародным вопытам падобных даследаванняў, што і было галоўнай мэтай аўтара ў рабоце гэтага кангрэса.

У працэсе работы кангрэса адноўлены паслабленыя навуковыя сувязі з геалагічнымі арганізацыямі Расіі /Масква, Санкт-Пецярбург, Новасібірск, Іркуцк/, Літвы.

Устаноўлены сувязі з адпаведнымі арганізацыямі і геалагамі Англіі, Албаніі, Бельгіі, Германіі, Галандыі, Іспаніі, Італіі, Францыі, Чэхіі.

Частка нашых геалагічных карт па просьбе супрацоўнікаў была падаравана кафедры геалогіі геалагічнага факультэта ўніверсітэта Катаніі /в.Сіцылія/ і Картаграфічнаму інстытуту Францыі /г.Ліон/.

Г. КУЗНЯЦОУ, прафесар кафедры інжынернай геалогіі і гідрагеалогіі, доктар геалага-мінэралагічных навук.

Дарагія першакурснікі! Кафедра гісторыі Беларусі сардэчна віншуе вас з паступленнем ва ўніверсітэт і пачаткам новага навучальнага года. Жадаем выдатнай вучобы і дружэства для вас прыкладныя планы семінарскіх заняткаў і падборку літаратуры па курсу "Гісторыя Беларусі".

СЕМІНАР 1. АСНОўНЫЯ КАНЦЭПЦЫІ ФАРМІРАВАННЯ БЕЛАРУСКАГА ЭТНАСУ. РАННЕФЕАДАЛЬНАЯ ДЗЯРЖАўНАСЦЬ НА ЗЕМЛЯХ БЕЛАРУСІ (IX-перш.пал. XIII ст.)

1. Першабытна-абшчынны лад на тэрыторыі Беларусі.
2. Паходжанне беларусаў.
3. Узвышэнне Полацкага княства. Беларускія землі і Кіеўская Русь.
4. Феадальная раздробленасць: прычыны і вынікі.

ЛІТАРАТУРА:

Гісторыя Беларусі. Пытанні і адказы. Мн.1993 г. (Да ўсіх заняткаў). Ігнатоўскі В.М. Кароткі нарыс гісторыі Беларусі. Мн. 1991 г. (Да ўсіх заняткаў).

Ластоўскі В.Ю. Кароткая гісторыя Беларусі. Мн. 1992 г. (Да ўсіх заняткаў).

Эканамічная гісторыя Беларусі. Курс лекцый. Пад агульнай рэдакцыяй В.І.Галубовіча. Мн. 1993 г. (Да ўсіх заняткаў).

Хрестоматія па історыі Беларусі. С древнейших времен до 1917 г. Мн. 1977 г. С. 10-13; 18.

Біч М.В. Аб нацыянальнай канцэпцыі гісторыі і гістарычнай адукацыі ў рэспубліцы Беларусь. // Беларускі гістарычны часопіс. 1993 г. № 1. С. 15-24.

Імя тваё Белая Русь. Мн. 1991 г. Паходжанне беларусаў: дыскусія працягваецца. На скрыжаванні думак: вучоныя аб "белых плямах" у гісторыі Беларусі. Мн. 1990 г.

Ермаловіч М. Старажытная Беларусь: Полацкі і Навагародскія перыяды. Мн. 1990 г.

Пилипенко М.Ф. Возникновение

ПРЫКЛАДНАЯ ТЭМАТЫКА ЗАНЯТКАУ ПА КУРСУ "ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСІ"

(СКЛАДАЛЬНІКІ: доктар гістарычных навук, прафесар Энцін Э.М., кандыдаты гістарычных навук, дацэнты: Язэпава Т.І., Гладышаў У.С., Ксянзоў У.П., Матусевіч В.У., Мурашка М.Н., Нямкевіч І.В., Старавойтаў М.І., Сізonenка У.А., Эсмантовіч І.Ф., выкладчыкі: Скрабіна Л.С. (кандыдат гістарычных навук), Лебедзева В.М., Пархоменка Ю.Ф., Пічукоў В.П., Сычоў Б.І.)

АДКАЗНЫ РЭДАКТАР: доктар гістарычных навук, заг.кафедры гісторыі Беларусі, прафесар Энцін Э.М.

Белоруссии: Новая концепция. Мн. 1991 г.

Піліпенка М.Ф. Дзе зямля наша будзе, дзе Айчына ў нас? // Беларуская мінуўшчына. 1993 г. № 7.

Тарасаў С. Полацкая зямля. // Беларуская думка. 1992 г. № 3.

Штыхаў Г. Вытокі беларускай народнасці (IX-XIII ст.ст.). // Беларуская мінуўшчына. 1993 г. № 2.

Штыхаў Г. Вытокі беларускай народнасці. // Беларускі гістарычны часопіс. 1993 г. № 1.

В.Бандарчык Адкуль мы? Да пытання аб этнагенезе беларусаў. // Беларуская думка. 1994 г. № 3.

СЕМІНАР 2. КУЛЬТУРА БЕЛАРУСКІХ ЗЕМЛЯУ У IX-1-й пал. XIII ст.

1. Хрысціянізацыя зямель Беларусі.
2. Письменства. Асветніцкая дзейнасць Е.Полацкай і К.Тураўскага.
3. Архітэктура і мастацтва.

ЛІТАРАТУРА:

Культура беларускіх земляў у IX-I пал. XIII ст.

Арлоў У. Асветніца з роду Усяслава (Е.Полацкая). //Польмя. 1989. №10. с. 152.

Арлоў У. Ефрасіння Полацкая. - Мн. 1992 г. С.34-48.

Мельнікаў А. Тураўскі златавуст (жыццё К.Тураўскага). //Спадчына. -- 1990 г. № 2.

Галко В. Кірыла Тураўскі і яго спадчына // Беларускі гістарычны часопіс. 1993 г. №3. С.29-35.

Гісторыя беларускага мастацтва. Мн. 1987 Т.1.

Тарасаў С. Адкуль прыйшло хрысціянства на Беларусь? // час.

Беларусь. 1992. № 8. С.4-15.

Тарасаў С. Хрышчэнне Полацкай зямлі. //Спадчына. 1990 г. № 3. С.44-46.

СЕМІНАР 3. УТВАРЭННЕ І ўМАЦАВАННЕ ВЯЛІКАГА КНЯСТВА ЛІТОВСКАГА.

1. Утварэнне Вялікага княства Літоўскага, Рускага і Жамойцкага.

Беларускія землі ў складзе ВКЛ. 2. Палітычная барацьба ў ВКЛ у XIV -- перш.пал.XVст. Крэўская унія.

3. Барацьба з крыжацкай мангола-татарскай агрэсіяй.

4. Руска-літоўскія адносіны.

ЛІТАРАТУРА:

"Летапіс Быхаўца" //Польмя. 1993 г. №10. С.169; 172-182.

1385 Из Хроники Яна Длугоша - о заключении Кревской унии между Литвой и Польшей.

1387 Грамота польского короля Ягайло о привилегиях феодалам за переход в католическую веру. //Хрестоматія по історыі Беларусі. Т.1. С древнейших времен по 1917 г. Мн. 1977 г. с. 23-28.

Ермаловіч М. Старажытная Беларусь: Полацкі і Навагародскі перыяды. Мн.1990 г. с. 312-353.

Ермаловіч М. Утварэнне ВКЛ. Умацаванне ВКЛ. //Беларуская думка. 1992 г. № 6-7.

Саверчанка І. ВКЛ: утварэнне дзяржавы // Беларускі гістарычны часопіс. 1993 г. №2.

Ермаловіч М. Старажытная Беларусь: Віленскі перыяд. //Малодосць. 1993 г. № 10.

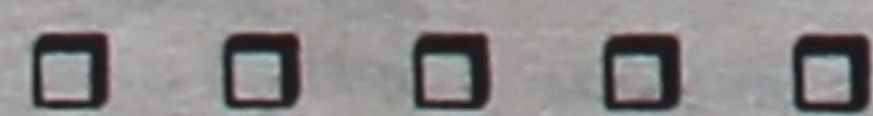
(Працяг на 6-й стар.)

ЯК І ДЗЕ АДПАЧЫВАЛІ

Летні адпачынак для нас застаўся ўжо ў мінулым. А якім ён быў сёлета, што прынес -- задавальненне ад умацавання на курорце здароўя ці расчараванне? Бадай, другога было больш. А прычына -- няспынная інфляцыя, якая "з'ела" усе нашы адпускныя грошы. Таму многім заставалася адзінае выйсце: праводзіць адпачынак у бацькоў у вёсцы, у сваякоў ці на дачах.

Прафком супрацоўнікаў ўніверсітэта па магчымасці забяспечваў жадаючых пуцёўкамі, але толькі ў межах рэспублікі. Выехаць на лячэнне ці адпачынак у блізкае замежжа ўдалося нямногім. Так, 30 чалавек правялі свой водпуск на ўзбярэжжы Чорнага мора па пуцёўках, выдзеленых ГДУ прафкомам Адэскага ўніверсітэта ў свой санаторый-прафілакторый.

Улічваючы тое, што не ўсе просьбы на выдзяленне пуцёвак можна было задаволіць менавіта ў летні перыяд, многія прайшлі лячэнне і аздаравленне яшчэ ўзімку і вясной. Агульная лічба выкарыстаўшых санаторныя пуцёўкі -- 103 чалавекі. У дамах адпачынку пабывала 55 выкладчыкаў і супрацоўнікаў, на турбазах -- 20. 9 сем'яў змаглі адправіць сваіх дзяцей у санаторыі рэспублікі, 14 -- у аздаравленчыя лагеры вобласці, 17 -- у Польшчу. Усяго бясплатна было выдзелена 118 пуцёвак.

ПРЫКЛАДНАЯ ТЭМАТЫКА ЗАНЯТКАУ ПА КУРСУ "ГІСТОРЫЯ БЕЛАРУСІ"

(Працяг. Пачатак на 5-й стар.)

Энцыклапедычны справочнік. Мн. 1990 г.

Варбанец Н.В. Печатнікі-просветители в XV в. // Федоровские чтения. 1979 г. М. 1982 г.

Олег Лойка. Скорина. Жизнь замечательных людей. М. 1989 г.

Чантурия В.А. История архитектуры Белоруссии. Мн. 1977 г.

Гісторыя беларускага мастацтва. Т.1. Мн. 1987 г.

СЕМІНАР 6. БЕЛАРУСЬ У СКЛАДЗЕ РЭЧЫ ПАСПАЛІТАЙ. ДРУГАЯ ПАЛОВА XVI-XVII ст.ст. (4 ГАДЗІНЫ).

1. Палітычнае становішча Беларусі. Лівонская вайна і яе вынікі.

2. Люблінская унія 1569 г. і ўтварэнне Рэчы Паспалітай.

3. Эканамічнае развіццё і абстрактнае сацыяльных супярэчнасцей у канцы XVI-XVII ст.ст.

4. (1) Войны сярэдзіны XVII -- пач. XVIII ст.ст. Сацыяльна-эканамічнае становішча беларускіх зямель.

5(2). Прычыны эканамічнага і палітычнага заняпаду і крызісу Рэчы Паспалітай.

6(3). Падзелы Рэчы Паспалітай і далучэнне Беларусі да Расійскай імперыі.

ЛІТАРАТУРА:

Забытая слава. // Советская Белоруссия. 1992 г. 30 июня, 1-4, 7 июля.

Эканамічная гісторыя Беларусі. Курс лекцый. Пад агульнай рэдакцыяй В.І.Галубовіча. Мн. 1993 г.

Лойка П. Незалежнасць пасля Любліна або магнацка-шляхецкая "беларусізацыя" // Спадчына, 1991 г. № 5.

Яго ж. Прыватнаўласніцкія сяляне Беларусі: эвалюцыя феадальнай рэнты ў другой палове XVI-XVII ст.ст. Мн. 1991 г.

Грицкевич А.П. Социальная борьба горожан Белоруссии в XVI-XVIII вв. Мн. 1979 г.

Філатава А. Тры падзелы Рэчы Паспалітай. // Крыжовы шлях. Мн. 1993 г. С. 96-127.

СЕМІНАР 7. РЭЛІГІЙНАЯ БАРАЦЬБА НА БЕЛАРУСІ. (XVI-XVIII ст.ст.)

1. Праваслаўная і каталіцкая царквы і абстрактнае міжканфесійных супярэчнасцей.

2. Рэфармацыйны рух і контррэфармацыя на Беларусі. С.Будны, В.Цяпінскі.

3. Брэсцкая царкоўная унія 1596 г. Уніяцкая царква на Беларусі.

ЛІТАРАТУРА:

Блинова Т.Б. Иезуиты в Белоруссии. Мн. 1990 г.

Лабынцаў Ю. Першая каталіцкая місія ў Полацку. // Культура. -- 1992г. №3.

Мараш Я.Н. Католическая церковь в истории Белоруссии. Мн. 1981 г.

Подокшин С.А. Реформация и общественная мысль Белоруссии и Литвы, пол. XVI-нач. XVII в. Мн. 1970 г.

Подокшин С.А. Скорина и Будный. Мн. 1974 г. Из истории униатской церкви. -- Гомель. 1993 г.

Аньціпенка А. Царква і нацыянальная культура. // Культура. 1992 г. №15.

Машрунчык М. Знаёмцеся: праваслаўнае братства. // Культура. 1992г. №15.

СЕМІНАР 8. КУЛЬТУРА БЕЛАРУСІ У XVII-XVIII ст. ст.

1. Гістарычныя ўмовы развіцця культуры. Стан адукацыі.

2. Вусная народная творчасць і літаратура (М.Смацькі, С.Полацкі).

3. Грамадска-палітычная і філасофская думка.

4. Тэатр. Архітэктура. Выяўленчае і прыкладнае мастацтва.

ЛІТАРАТУРА:

Хрестоматия по истории Белоруссии. -- Мн. 1977 г. С.212-247.

Гарэцкі М. Гісторыя беларускай літаратуры. - Мн. 1992 г. С.145-165. Короткий В.Г. М.Смотрицкий. -- Мн. 1987г.

Коршунов А. Афанасий Филипович. -- Мн. 1965г.

Мальдзіс А.І. На скрыжаванні славянскіх традыцый. Літаратура пераходнага перыяду (другая палова XVII-XVIII ст.ст.)--М. 1980 г.

Очерки истории философской и социологической мысли Белоруссии. -- Мн. 1973 г.

Прокошина Е.С., Шалькевич В.Ф. Казимир Лыщинский. -- Мн. 1986г.

Ялінская М. Школы праваслаўных брацтваў у сярэднявечнай Беларусі. // Спадчына. -- 1992г. -- №1.

(Працяг у наступным нумары)

Сёння мы аднаўляем публікацыі ў нашай газеце пад рубрыкай "Літэр". Рубрыка ўзнікла ў 1992 годзе і планавалася як інфармацыйна-познавальная. У ёй мы знаёмім вас з навінамі музыкі, кіно і тэатра. Наша мэта -- даць анонс і арыенціры найбольш цікавым падзеям у свеце мастацтва. Мы запрашаем да супрацоўніцтва ўсіх жадаючых, нам хацелася б даведацца аб вашых пажаданнях і прыняць заяўкі

ГРУПА "ЭВМ"

Група "ЭВМ", якая з'яўляецца сёння адной з самых папулярных, іграючых хэві-метал, была створана ў ліпені 1984 года з рэкорднай па сваёй колькасці ўдзельнікаў групы "Круіз". Звязана гэта было з тым, што над магчымасцю і верагоднасцю

існавання "Круіза" тады нависла пагроза, прычым дастаткова сур'ёзная. Па ініцыятыве гітарыста Рыгора Бязуглага і вакаліста Аляксандра Моніна былі падабраны астатнія ўдзельнікі гэтай "каманды". Імі сталі басіст Алег Кузьмічоў і барабаншчык Мікалай Чунусаў. Першапачатковая назва гэтай групы -- "Кантынент".

Незадаволеныя славалюбівыя амбіцыі музы-

кантаў сталі штуршком для стварэння ўласнага рэпертуару, чым яны і заняліся з першых рэпетыцый. Спроба залітаваць свае творы на мастацкім саваце сустрэла супрацьдзеянне з боку яго членаў. Матэрыял прыняты не быў. У выніку групу пакідае Мікалай Чунусаў. Але з яго ўходам група тым не менш не распалася: трыю, якое засталася, вырашыла выступаць і працягваць працу. У гэты ж час была зменена назва, праект стаў называцца "ЭВМ". У якасці ўдарных у час рэпетыцый і на нешматлікіх канцэртах музыканты выкарыстоўвалі рытм-камп'ютэр.

Каля чатырох гадоў прайшло без асаблівых станоўчых зрухаў у творчасці. У 1988 годзе састаў групы, у якім назіралася дастаткова вялікая цяжучасць кадраў, у рэшце рэшт, стабілізаваўся. А праз некаторы час фартуна павярнулася да "ЭВМ" тварам: быў выпушчаны спачат-

ку мініён, а затым і доўгаіграючы дыск на фірме "Мелодыя". У яго ўвайшлі кампазіцыі розных гадоў. Гэтая пласцінка атрымалася на рэдкасць паспяховай: запіс і якасць выдатныя, матэрыял дастаткова разнастайны і строга вытрыманы ў духу лепшых традыцый хэві-метал рока, кожная кампазіцыя прадумана да дробязей. І што самае галоўнае -- група, нягледзячы на цесныя рамкі стылю, змагла на гэтым дыску пашырыць яго магчымасці: блюзавыя карані па-ранейшаму моцныя ў ЭВМ, як і ў іх прабацькоў -- групы "Круіз". Меладызм запісанага матэрыялу, выдатна змешчываны запісы, высокія моцныя галасы, выкарыстанне асобных фальклорных момантаў -- вось галоўныя перавагі гэтай пласцінкі. Менавіта яны і вылучаюць групу "ЭВМ" з патоку бязлікай рок-прадукцыі.

Вядучы рубрыкі -- П.БЕСЯЦКІ, аспірант кафедры рускай літаратуры.

НАШ СТОЛ ДАВЕДАК

Як паведамілі рэдакцыі ў планаво-фінансавым аддзеле ГДУ, з сёлетняга года ў нашым універсітэце ўстаноўлена плата за здачу экзаменаў і залікаў пры ліквідацыі розніцы ў навучальных планах студэнтамі, якія пераводзяцца з іншых ВНУ і ўстанаўліваюцца ў лік студэнтаў ГДУ ў наступных памерах /у працэнтах да мінімальнай заробтнай платы/:

экзамен -- 20%, залік -- 12%, кантрольная работа -- 20%, курсавая работа /праект/ -- 120%.

Тэрмін ліквідацыі запазычанасцей пры аднаўленні і пераводах -- на працягу семестра да пачатку чарговай сесіі.

Устаноўлены кошт платных паслуг па афармленню дакументаў /у працэнтах да мінімальнай заробтнай платы/ у наступных памерах: дыплом на замежнай мове для выяжджаючых за мяжу -- 30%;

ЗА УСЁ ТРЭБА ПЛАЦІЦЬ

копія дадатку да дыплама замежнага ўзору -- 35%; дублікат дыплама на замежнай мове, копія дадатку да дыплама на замежнай мове -- 20%; дублікат дыплама, дублікат акадэмічнай даведкі -- 15%; дублікат заліковай кніжкі, архіўная даведка -- 11%; дублікат студэнцкага білета, пропуску -- 3%.

У адпаведнасці з Законам "Аб адукацыі у Рэспубліцы Беларусь" у Гомельскім дзяржаўным універсітэце імя Ф.Скарыны ўведзена плата за паўторнае навучанне, атрыманне другой або дадатковай спецыяльнасці, за ліквідацыю розніцы ў вучэбных планах, за навучанне па кантрактах звыш плана прыёму:

-- пры паўторным навучанні бярэцца плата за адзін семестр або ўвесь навучальны год;

-- пры атрыманні другой або дадатковай спецыяльнасці бярэцца плата за навучанне па кантракту і плата за ліквідацыю розніцы ў вучэбных планах, калі яна ёсць;

-- пры аднаўленні ў лік студэнтаў, пераводах з адной ВНУ ў другую, з адной спецыяльнасці на іншую, з адной формы навучання на іншую /пры наяўнасці вакантных месцаў/ бярэцца плата за ліквідацыю розніцы ў вучэбных планах.

Аплата па ліквідацыі розніцы ў вучэбных планах робіцца непасрэдна перад здачай запазычанасцей.

У ВНУ РЭСПУБЛІКІ

НОВЫ ФАКУЛЬТЭТ

Факультэт замежных моў адкрыты ў Гродзенскім дзяржаўным універсітэце імя Я.Купалы. Англійскую, нямецкую і французскую мовы будуць вывучаць яго студэнты.

Акрамя таго, у адрозненне ад інстытута, ва універсітэцкай праграме -- выкладанне гісторыі, літаратуры і культуры гэтых краін. Больш фундаментальнай будзе і агульнагуманітарная падрыхтоўка, якая дасць магчымасць выпускнікам не толькі выкладаць у школах, ліцэях, сярэдніх навучальных установах і ВНУ, але і працаваць усюды, дзе патрэбна веданне замежных моў. Змогуць яны і выконваць мастацкія пераклады твораў літаратуры на беларускую і рускую мовы.

ГОМЕЛЬСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ імя Ф.СКАРЫНЫ

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантных пасад па кафедрах:

- эканамічных тэорый -- дацэнта;
- рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства -- дацэнта /2/;
- англійскай мовы -- дацэнта;
- матэматычнага аналізу -- дацэнта;
- агульнай фізікі -- заг. кафедры;
- геафізікі -- заг. кафедры;
- інжынернай геалогіі і гідрагеалогіі -- прафесара;
- лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту -- выкладчыка;
- тэорыі і методыкі фізічнай культуры -- выкладчыка;
- рускай літаратуры -- ст. выкладчыка.

Тэрмін падачы заяў -- не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.

Заявы накіроўваць на адрас: 246699 г.Гомель, вул.Савецкая, 104.

РЭКТАРАТ.

ДАЧНІКІ. Фота. У.Чысціка.

**ІЛІНЫХ
ІВАН АФАНАСЬЕВІЧ**

17 верасня 1994 года перастала біцца сэрца кандыдата гістарычных навук, дацэнта Івана Афанасьевіча Іліных.

І.А.Іліных нарадзіўся 29 верасня 1901 года ў с.Сіняглазава былой Арэнбургскай губерні ў сялянскай сям'і. З маленства батрачыў ў кулакоў. З кастрычніка 1919 па сакавік 1923 года знаходзіўся ў радах Чырвонай Арміі. На працягу амаль дзесяці гадоў яго жыццё было звязана з Ленінградам, а затым да пачатку Вялікай Айчыннай вайны -- з Масквой. У 1934 г. Іван Афанасьевіч закончыў гістарычнае аддзяленне Інстытута чырвонай прафесуры, пасля чаго працаваў у

сістэме ВЦСПС.

У пачатку вайны І.А.Іліных быў палітруком роты на Заходнім фронце. Ён -- актыўны ўдзельнік партызанскага руху на Арлоўшчыне, аўтар кнігі "600 дзён у баях і паходах".

З 1948 года да сваіх апошніх дзён Іван Афанасьевіч жыве ў Гомелі. Дванаццаць гадоў ён загадваў кафедрай гісторыі ў педінстытуце імя В.П.Чкалава, затым быў яе дацэнтам. У верасні 1966 года яму назначылі персанальную пенсію рэспубліканскага значэння, аднак ветэран працягваў працоўную дзейнасць у інстытуце, а затым ва універсітэце да ліпеня 1981 г.

За ратныя подзвігі і працоўныя дасягненні І.А.Іліных узнагароджаны трыма ордэнамі, многімі медалямі, Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

Іван Афанасьевіч карыстаўся павагай і заслужаным аўтарытэтам у выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў. Светлая памяць аб ім надоўга захаваецца ў сэрцах тых, хто з ім працаваў побач, каму ён шчодро перадаваў свае веды, багаты педагогічны і жыццёвы вопыт.

ГРУПА ТАВАРЫШАЎ.

СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ

У Гродна прайшоў Міжнародны мемарыял па спартыўнай хадзьбе памяці сярэбранага прызёра Маскоўскай Алімпіяды Пятра Пачынчука, дзе вызначыліся нашы студэнты. Ірына Макут /першы курс факультэта фізічнай культуры/ заняла першае месца ў хадзьбе на 5 км, а Аляксей Громаў перамог на 10 км. Нашых хадакоў

трэніруе кандыдат педагогічных навук, дацэнт Уладзімір Лемяшкоў.

У Елене-Гуры праведзены буйны Міжнародны турнір па гандболу сярод жанчын. Наша каманда "ВВВ-Універсітэт" заняла другое месца, уступіўшы толькі польскім гандбалістам.

Рэктарат, прафком, савет ветэранаў вайны і працы, калектыў выкладчыкаў і супрацоўнікаў універсітэта смуткуюць з выпадку смерці к.г.н., дацэнта **ІЛІНЫХ Івана Афанасьевіча** і выказваюць глыбокае спачуванне яго родным і блізкім.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі, дэканат, выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты матэматычнага факультэта выказваюць глыбокае спачуванне дацэнту кафедры алгебры і геаметрыі, намесніку дэкана матфека **БУЗЛАНАВУ Аляксандру Васільевічу** з выпадку напаткаўшага яго вялікага гора -- смерці **БАЦЬКІ**.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, географічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Радакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

"Гомельскі універсітэт" -- газета Гомельскага дзяржаўнага універсітэта імя Ф.Скарыны.
Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21.
Рэгістрацыйны № 221

Спонсары газеты -- Цэнтральны рэйсавы савет народных дэпутатаў г. Гомеля; НВП "Сучасныя тэхналогіі", прафком студэнтаў.
Газета набрана і зборства на настольна-выдавецкім комплексе ІВЦ ГДУ, аддрукавана на Гомельскай фабрыцы "Палесдрук".

Радактар
Ул. БАЛОГА
Аб'ём 1 друк. арк.
Тыраж 1.500 экз.
Заказ 830.
Падпісана да друку 23.09.94.